

NITTEDALKOMMUNE
der storby møter marka

MEDVIRKNINGSPLAN

KOMMUNEPLAN 2022-2034

VEDTATT AV KOMMUNESTYRET 18.5.2021, SAK 46/18

DATERT OKTOBER 2020, REV. MARS OG MAI 2021

INNHold

1. Hva er medvirkning	s. 1
2. Hvorfor en plan for medvirkning og hva inneholder den	s. 2
3. Hvorfor er medvirkning og involvering viktig for kommuneplanen	s. 2
4. Identifisering av grupper og interessenter, og grader av involvering – metode	s. 3
5. Identifiserte grupper for medvirkning og dialog i kommuneplanprosessen	s. 4
6. Hvordan innspill brukes i planarbeidet	s. 6
7. Informasjons- og kommunikasjonskanaler	s. 7
7. Arenaer for medvirkning	s. 9
8. Fremdriftsplan – planprosess og medvirkning	s. 10

Forside

Illustrasjon: Halogen design

Foto: NK, Kulturfaktor 2018 – spillet om nye Nittedal sentrum

1. Hva er medvirkning

I plan- og bygningsloven forstås medvirkning som enkeltpersoners og gruppers rett til å kunne delta i, og påvirke offentlige utrednings- og beslutningsprosesser (pbl § 5-1). Medvirkning er en grunnleggende forutsetning for et lokaldemokrati, og skal gi befolkningen mulighet til å delta i å planlegge sin framtid (Medvirkning i planlegging 2014). Befolkningens aktive rolle i plan- og beslutningsprosesser er viktig for å ta vare på felles verdier og grunnleggende levekår i et bærekraftig samfunn.

Plan- og bygningsloven stiller krav til at det skal gjennomføres medvirkning i en planprosess, og kommunen har et særskilt ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, skal sikres gode muligheter for medvirkning på annen måte (pbl § 5-1). Samtidig er det viktig å sikre medvirkning med berørte myndigheter, for avklaring av interesser, sikre forankring og hindre unødvendige utsettelse i forbindelse med høring og behandling av planen.

Opplegg for medvirkning kan ta mange former og må avveies mellom deltakelse og involvering i planlegging, og effektiv planlegging. Fire prinsipper som kan bidra til å sikre fleksibilitet og forutsigbarhet i prosessen (Medvirkning i planlegging 2014) er:

- **Åpenhet** i planarbeidet – alle skal ha lik tilgang til nødvendig informasjon for å ivareta sine interesser eller komme med sine meninger. Forutsetning for tillit til plansystemet.
- **Styringseffektivitet** – tilrettelegging for involvering og belysning av utfordringer kan bidra til bedre samordning og påvirke beslutningsprosessen slik at den blir mer smidig.

- **Universell utforming** – en prosess som tilrettelegger for universell utforming på alle nivåer i planleggingen styrker muligheten for å utvikle et lokalsamfunn som er inkluderende for alle.
- **Likeverd** – deltakelse på likeverdige vilkår. Jo større kompleksitet og interesse mangfold i plansituasjonen, dess viktigere er ryddige og inkluderende planprosesser.

2. Hvorfor en plan for medvirkning og hva inneholder den

Denne medvirkningsplanen gjør rede for hvordan innbyggere, politikere, administrasjon, næringsliv, frivilligheten og andre interessenter og aktører skal involveres i forbindelse med utarbeidelse av ny kommuneplan for Nittedal kommune.

Medvirkningsplanen skal avklare forventninger til involvering og medvirkning, skape forutsigbarhet og bidra til å skape engasjement rundt planprosessen.

Planen identifiserer ulike aktuelle interessenter og aktører og hvordan de kan involveres i planarbeidet. I tillegg gir planen en oversikt over hvilke kommunikasjonskanaler og arenaer kommunen vil benytte for å kommunisere ut milepæler og aktiviteter i planprosessen.

Medvirkningsplanen må ansees som et levende dokument, som utvikles og revideres underveis i prosessen for å ivareta de hensyn som dukker opp i planprosessen.

Planen er oppdatert etter høring. Endringene består i hovedsak i at planprosessen nå har pågått en stund, og flere aktiviteter er konkretisert og gjennomført. Den pågående pandemisituasjonen har hittil preget, og

vil etter all sannsynlighet fortsette å prege mulighetene for aktiviteter gjennom store deler av 2021. Det er også gjort endringer basert på innspill til medvirkningsplanen under høringen.

3. Hvorfor er medvirkning og involvering viktig for kommuneplanen

Kommuneplanen er Nittedal kommunes viktigste styringsdokument for en ønsket utvikling av samfunnet vårt. Med de store utfordringene og endringene vi står overfor i samfunnet er det en stor oppgave å utarbeide en kommuneplan som er sosialt, økonomisk og miljømessig bærekraftig.

For at Nittedal kommune skal bli et enda bedre sted å bo, vokse opp i, bli gammel i, arbeide i og rett og slett oppholde seg i er det viktig at god og bred involvering gir flest mulig mulighet til å bidra med sine innspill til målene og strategiene som vedtas i kommuneplanen. Samtidig kan involvering av et mangfold av innbyggere og et bredt sammensatt lag av aktører bidra til sosial bærekraft i praksis.

4. Identifisering av grupper og interessenter, og grader av involvering - metode

Identifisering av grupper og interessenter

En interessent eller aktør defineres som enhver person, gruppe eller organisasjon som kan påvirke, bli påvirket av eller oppfatte at de kan bli påvirket av et prosjekt. For kommuneplanen vil interessenter være både interne og eksterne, samt omfatte myndigheter.

Ved å identifisere og forstå aktørene interesse for og innflytelse på kommuneplanen, vil kommunen kunne tilpasse prosessen for å sørge for målrettet involvering av ulike grupper (Bane Nor 2019).

Metode

Trinn 1: Identifisere enhver som er interessert i, eller blir berørt av kommuneplanprosessen.

Trinn 2: Kategorisere, analysere og rangere interessentene etter grad av interesse og påvirkning/innflytelse og hvordan de bør involveres.

Trinn 3: Definere strategi og tilnærming for å håndtere interessentenes forventninger.

Grader av medvirkning

Målrettet medvirkning av ulike grupper vil innebære ulike grad av involvering. Det er vanlig å gradere medvirkning i fire nivåer.

INFORMERE

Holde interessentene jevnlig oppdatert om planprosessene. Aktørene blir informert via media, oppslag, facebook, mail eller brev.

KOMMUNISERE

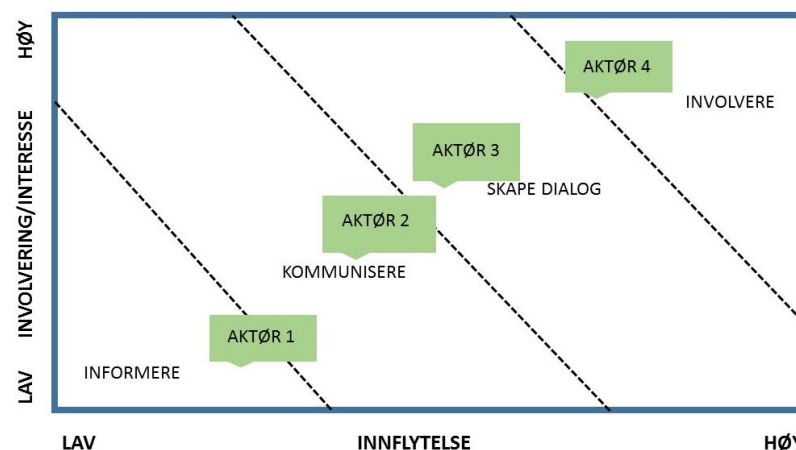
Opprettholde aktørenes interesse gjennom kommunikasjon. Aktørene har anledning til å gi innspill til planprosessen som svar på direkte henvendelser, spørreundersøkelser, fra mediedekning eller i egne særmøter.

SKAPE DIALOG

Ha kommunikasjon underveis i planprosessen gjennom møter med aktører i form av særmøter, dialog- eller folkemøter. Diskusjoner i disse møtene kan gi innspill til konkrete løsninger.

INVOLVERE

Skape forankring gjennom å involvere aktørene, som vil være direkte involvert i utarbeidelse av løsninger gjennom diskusjoner i interessefora, faglige ressurser eller egne tilpassede særmøter med spesielt relevante aktører.

Figur 1: Illustrasjon av behov for involvering av ulike interessenter etter grad av interesse/innflytelse (inspirert av Bane NOR 2019)

5. Identifiserte grupper for medvirkning og dialog i kommuneplanprosessen

I det følgende er hovedkategorier av grupper for medvirkning og dialog identifisert. Graden av og hensikten med medvirkning vil variere innad i hovedkategoriene. For hver av hovedgruppene er det identifisert aktuelle arenaer og kanaler for informasjon og medvirkning.

IDENTIFISERTE HOVEDGRUPPER AV AKTØRER

POLITIKERE
OVERORDNEDE MYNDIGHETER
OFFENTLIGE OG INTERKOMMUNALE SAMARBEIDSPARTNERE
INNBYGGERE
LAG, FORENINGER OG GRUPPER
NÆRINGSLIVET
GRUNNEIERE
KOMMUNEORGANISASJON – INTERN MEDVIRKNING

Figur 2: Hovedkategorier aktører

Politikere

Under utarbeidelsen av kommuneplanen er det svært viktig at politikere og beslutningstakere involveres tidlig i planprosessen slik at det oppnås bred forankring. Styringssignaler tidlig i prosessen vil bidra til styringseffektivitet og en smidig prosess.

Arena og aktiviteter:

- Månedlige orienteringer og diskusjoner formannskapet, kommunestyret, råd og utvalg.
- Orienteringer i kommunestyret når aktuelt
- Saker til behandling i formannskap, kommunestyret, råd og utvalg.
- Digital Plan- og dialogkonferanse 19. april
- Workshops

Overordnede myndigheter

Overordnede myndigheter består av nasjonale og regionale myndigheter som vil være formell høringspart i planprosessen og har innsigelsesmyndighet, og inkluderer blant annet Statens Vegvesen, Fylkesmannen, Viken Fylkeskommune og NVE. God kommunikasjon og dialog vil bidra til en smidig prosess.

Arena og aktiviteter:

- Varsel om oppstart og høring av planprogram
- Regionalt planforum
- Høring av planforslag
- Egne møter ved behov

Offentlige og interkommunale samarbeidspartnere

Offentlige samarbeidspartnere inkluderer blant andre aktører som Ruter og nabokommuner.

Nittedal kommune er deleier og samarbeidspartnere i flere selskap og foretak. Dette inkluderer *interkommunalt samarbeid* (blant annet Overgrepsmottak, KAD og Mobilt Røntgen), *Interkommunale selskap* som

blant annet Nedre Romerike Brann og Redning (NRBR), Romerike Avfallsforedling IKS (ROAF) og Nedre Romerike Vannverk IKS (NRV) og *vertskommunesamarbeid* som blant annet Kemner og Landbrukskontoret for Hadeland og Nittedal. Organisasjonsformene er ulike, men de skal alle få mulighet til å medvirke i planprosessen innenfor sine respektive fagfelt og ansvarsområder.

Arena og aktiviteter:

- Varsel om oppstart og høring av planprogram
- Høring av planforslag
- Egne møter ved behov

Innbyggere

Det er mulig å kategorisere innbyggere i Nittedal på ulike måter, for eksempel etter alder, om de er brukere av tjenester, sosioøkonomiske forhold, eller om de er innflyttere, flyktninger eller innvandrere. Kommuneplanen påvirker hvordan Nittedal kommune skal utvikle seg. Det er derfor viktig at hele befolkningen blir informert jevnlig og gis mulighet til å medvirke. Ulike kategorier innbyggere vil ha ulikt behov for tilpasset involvering og på ulike arenaer. Det skal i prosessen legges særlig vekt på involvering av barn og unge. Barn og unge skal ha reell innflytelse på kommuneplanarbeidet. De må derfor involveres tidlig slik at påvirkningsmuligheten er til stede, det skal også tydelig fremkomme at deres innspill har blitt hørt.

Arena og aktiviteter:

Rettet mot hele befolkningen

- Varsel om oppstart og høring av planprogram
- Digitalt åpent plankontor 10. februar. Aktuelt å gjennomføre flere ganger.

- Høring av planforslag
- Digital innbyggerundersøkelse formidlet til alle innbyggere over 18 år via SMS, samt tilgjengelig på kommunens hjemmeside og via Facebook. 19. mars – 5.april.
- Kartfortelling
- Egen artikkel med samling av relevant informasjon om revisjonen av kommuneplanen lett tilgjengelig på kommunens hjemmeside

Målrettet mot enkeltgrupper

- Workshops om ulike tema
- Egne møter med innbyggere med behov for å ivaretas særskilt

Målrettet mot barn og unge

- Samarbeid med skolene om undervisningsopplegg med spørreundersøkelse for 5. til 10. trinn. Gjennomføres av lærerne. 8. mars – 8. april.
- Distribusjon av innbyggerundersøkelsen til alle elever på Bjertnes VGS.
- Barnetråkk
- I samråd med BUK og ungdomsrådet ses det på muligheter for å lage en eller flere workshops med egnet tema fra arbeidet med kommuneplanen. Deltagere her er barn og unge.
- Saker til behandling i BUK og Ungdomsrådet

Lag, foreninger, grupper

Frivilligheten står sterkt i Nittedal, og omfatter både organiserte lag og foreninger, interesseforeninger, bruker- og pårørendeorganisasjoner, uorganiserte grupper mm. Felles for disse er at de har stor kompetanse

om og målbærer interessene til gruppene de representerer, og det er viktig å tilrettelegge for god informasjon og mulighet for medvirkning.

Arena og aktiviteter:

- Varsel om oppstart og høring av planprogram
- Digitalt åpent plankontor
- Høring av planforslag
- Workshops
- Spørreundersøkelser om aktuelt
- Egne møter om behov

Næringslivet

Nittedal kommune ønsker å framstå som en næringsvennlig kommune, og har et mangfoldig næringsliv som består av små og store, lokale og nasjonale/regionale aktører innenfor et bredt spekter av bransjer. Næringslivet påvirkes av de strategiske målsetningene som vedtas i kommuneplanen, og må derfor sikres informasjon og mulighet til medvirkning i planprosessen.

Arena og aktiviteter:

- Varsel om oppstart og høring av planprogram
- Høring av planforslag
- Workshop
- Egne møter etter ønske og ved behov, interesseforening og/eller enkeltaktører

Grunneiere

Gjennom kommuneplanens arealdel avklares bruk og vern av arealer. Enkelte grunneiere påvirkes av ny kommuneplan i større grad enn andre. Noen ønsker å omdisponere sine arealer til ny bruk, mens enkelte får foreslått omdisponering av sine arealer uten å ønsker det selv. Det er viktig at berørte grunneiere blir godt informert og gis mulighet til å medvirke.

Arena og aktiviteter:

- Varsel om oppstart og høring av planprogram
- Høring av planforslag
- Direkte informasjon
- Egne møter ved etter ønske og ved behov

Kommuneorganisasjon – intern medvirkning

For at kommuneplanen skal bli det strategiske styringsverktøyet den er ment å være, er det avgjørende med forankring og eierskap i kommuneorganisasjonen, og å utnytte den fagkunnskapen og kompetanse kommuneorganisasjonen sitter på.

Arena aktiviteter:

- Digital lederworkshop 11. mars
- Spørreundersøkelse
- Enhetsledermøter
- Tverrsektorielle arbeidsgrupper
- Egne møter ved behov

6. Hvordan innspill brukes i planarbeidet

Kunnskapen og innsikten kommunen får gjennom medvirkningsaktiviteter brukes og ivaretas i planarbeidet, på noe ulike måte.

Innspill ved høring av planprogram, varsel om oppstart av planarbeid og høring av planforslag registreres alle i kommunens saksbehandlings-system. Disse tas med i arbeidet med planprogrammet og kommuneplanen, og vurderes og kommenteres og presenteres for politikerne når de får sakene til politisk behandling.

Innspill kommunen får gjennom medvirkningsaktiviteter, som blant annet innbyggerundersøkelse og workshop, blir oppsummert i rapporter, tatt med i arbeidet med utforming av planen, og følger planen til politisk behandling.

Innspillene fra innbyggerundersøkelsen og skolemedvirkningen presenteres for politikerne i forkant av plan- og dialogkonferansen, der temaet er FNs bærekraftsmål og overordnede styringsmål.

7. Informasjons- og kommunikasjonskanaler

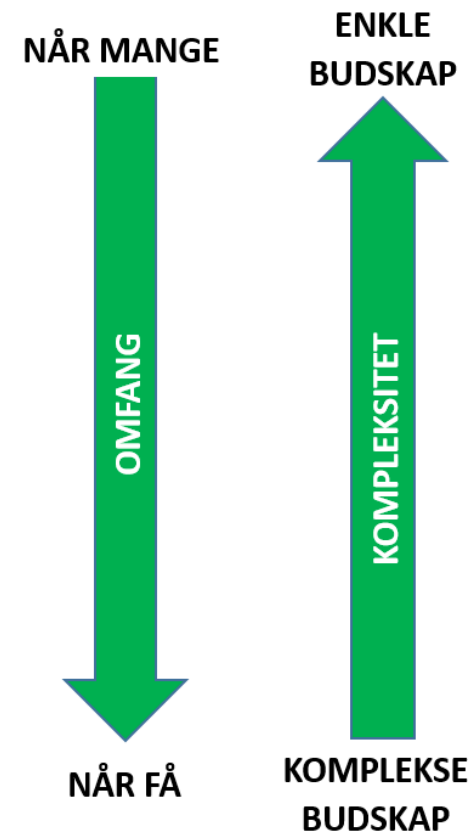
Nittedal kommune må aktivt og målrettet benytte tilgjengelige informasjons- og kommunikasjonskanaler for å:

- Holde befolkning og aktører informert om planprosessen, inkludert milepæler og muligheter for medvirkning
- Skape tillit med presis og faglig informasjon
- Be om og motta innspill
- Skape engasjement for prosessen og motivere for involvering

AKTUELLE INFORMASJONS- OG KOMMUNIKASJONSKANALER

SMS-TJENESTE TIL INNBYGGERE Kort informasjon og formidling av for eksempel innbyggerundersøkelse. Når ut til alle voksne innbyggere over 18 år.
SOSIALE MEDIER Bilder og korte engasjerende videoer og budskap på sosiale medier gir god informasjon og engasjerer innbyggerne. Når ut til mange.
MEDIER – TRYKTE OG NETTAVISER Varingen både på nett og papir når ut til mange, og er en viktig informasjonskilde og engasjerer leserne.
NETTSIDE Kommunens hjemmeside oppdateres jevnlig med formelle offisielle dokumenter og informasjon om prosessen.
FOLKEMØTER Det vil bli avholdt åpne folkemøter fysisk eller digitalt i løpet av prosessen.
POLITISKE MØTER Orientering for og kommunikasjon med politikere i råd, utvalg, formannskap og kommunestyret.
SÆRMØTER OG DIREKTE KOMMUNIKASJON Særmøter og direkte kommunikasjon om komplekse problemstillinger med særinteresser

Figur 3: Ulike aktuelle kommunikasjonskanaler i kommuneplanprosessen (Fremstilling inspirert av Bane NOR 2019).

8. Arenaer for medvirkning

WORKSHOPS

Det skal gjennomføres workshops knyttet til ulike tema og med ulike grupper aktører. Disse må trolig gjennomføres digitalt.

SAMARBEID MED SKOLENE

For å sørge for å gi unge mulighet til å involvere seg i spørsmål knyttet til FNs bærekraftsmål og lokale utfordringer gjennomføres det et samarbeid med skolene om undervisningsopplegg og spørreundersøkelse.

DIGITAL INNBYGGERUNDERSØKELSE

Innbyggerundersøkelse benyttes for å nå ut bredt og gi alle voksne innbyggere mulighet til å si sin mening om FNs bærekraftsmål og lokale utfordringer. Undersøkelsen formidles til alle over 18 år via SMS-tjeneste, på facebook og ligger tilgjengelig på kommunens nettside.

SÆRMØTER

Særmøter benyttes for å komme i kontakt med spesielt berørte aktører for å diskutere konkrete problemstillinger, samt for å involvere sårbare grupper med behov for spesiell tilrettelegging. Disse må trolig gjennomføres digitalt.

REGIONALT PLANFORUM

Regionalt planforum vil benyttes for dialog om konkrete problemstillinger med overordnede myndigheter.

BARNETRÅKK

Det legges opp til gjennomføring av barnetråkk for å gi barn mulighet til å fortelle hvordan de bruker hjemstedet sitt og hva de ønsker å endre.

GJESTEBUD

Om mulig kan det være aktuelt å oppfordre til gjennomføring av gjestebud for å engasjere til involvering.

ÅPENT DIGITALT PLANKONTOR

Åpent digitalt plankontor skal benyttes for å gi innbyggere en lavterskel mulighet for å få informasjon og komme med innspill.

DELTAKELSE PÅ ARRANGEMENTER

Kommunen vil aktivt benytte seg av muligheter for å komme i dialog med innbyggerne. Et eksempel er deltakelse på Miljødagene i mai.

FOLKEMØTE

Det skal gjennomføres folkemøte om mulig i høringsperioden, primært som informasjonskanal. Digital løsning eller alternativ kan bli aktuelt.

NETTSIDE OG SOSIALE MEDIER

Nettside og sosiale medier vil fungere som informasjonskanal. Spørreundersøkelser knyttet til konkrete tema og problemstillinger på hjemmesiden, og den vil da være arena for en fullverdig digital medvirkning.

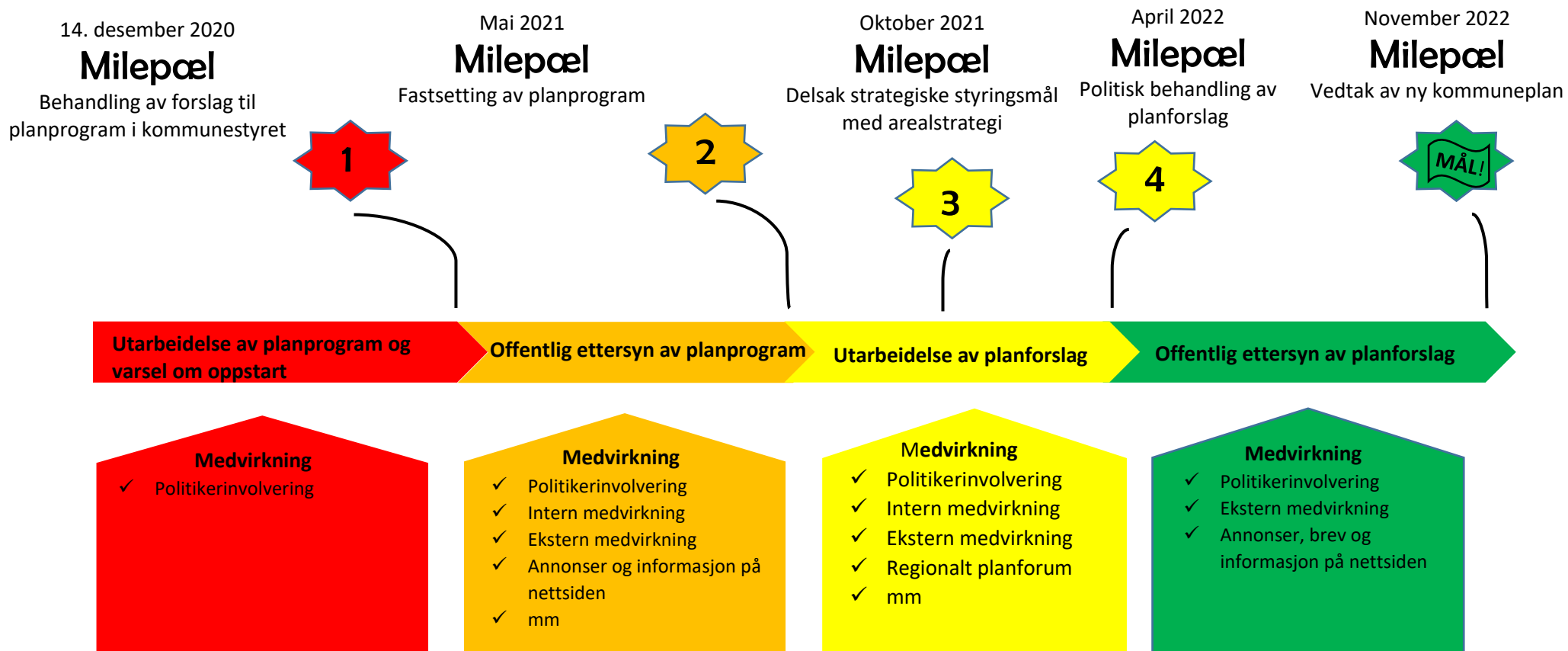
Arenaer for
involvering

Arenaer for
kommunikasjon
og dialog

Arenaer for
informasjon

Figur 4: Aktuelle arenaer for medvirkning.

9. Fremdrift - planprosess og medvirkning

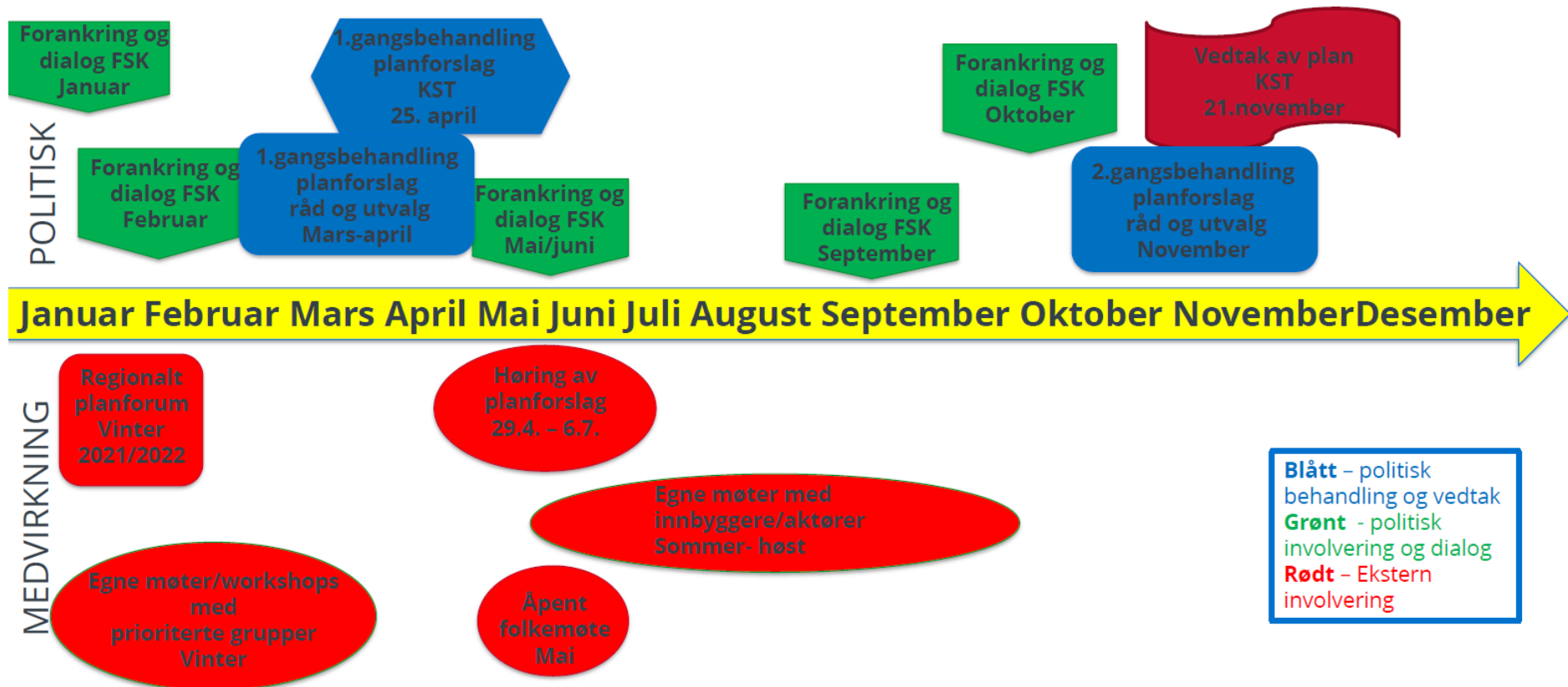
Figur 5: Planprosessen i korte trekk med hovedmilepæler og type medvirkning gjennom prosessen.

PROSESS 2021

Figur 6: Planprosess med involvering 2021

PROSESS 2022

Figur 7: Planprosess med involvering 2022

